

پدافند غیر عامل در یک نگاه

آبان ماه ۱۳۹۴

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وما ساختن زره را به او (حضرت داود) تعلیم دادیم
تا شمارا در جنگ هایتان حفظ کند؛ آیا شکر این نعمت های خدای گزارد؟

سوره انبیاء آیه ۸۰

❖ پدافند غیرعالم مثل مصونیت سازی بدن انسان است، از درون ما را مصون می کند، معنایش این است که ولو دشمن تهاجمی بکند و زحمتی هم بکشد و ضرب و زوری هم بزند، اثری نخواهد کرد. این پدافند غیرعالم نتیجه اش این است. پسندیدم مهم است که ما این حالت را (مصون سازی) برای کل پیکره کشور و جامعه در دستگاههای مختلف به وجود میاوریم، کاری کنیم که مصونیت در خودمان به وجود میاوریم، این با پدافند غیرعالم تحقق پیدا میکند، بنابراین این مساله، مساله بسیار مهمی است که بلیستی راه میافتد.

❖ بنابراین پدافند غیرعالم یک اصل خواهد بود برای همیشه نه برای یک مقطع خاص، مستمر، همیشگی است.

از یانان مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

۹۱/۰۸/۰۷

موضوع پدافند غیر عامل در جهان هستی از قدمتی به اندازه تاریخ زندگی انسان برخوردار است. انسانهای اولیه برای در امان ماندن از خطر تهاجم حیوانات و تهدیدات پیرامونی خود به غارها و بالای درختان و دیگر مأمّن های طبیعی پناه می بردند ، با متمدن شدن تدریجی جوامع بشری و شکل گیری زندگی شهری، احساس نیاز به امنیت بیشتر گردید و جوامع شهری برای ایجاد امنیت و حفاظت شهر از تهاجم دشمنان ، اقدام به ساخت و احداث دژها، قلعه ، حصار، خندق، دیوارها و موانع دفاعی در پیرامون شهرها نمودند.

در این راستا در طول تاریخ بشری، تسلیحات تهاجمی و به تبع آن اقدامات دفاعی نیز شاهد تغییر و تحول چشمگیری بوده و این پیشرفت و فناوری کماکان ادامه یافته و فرآیند و روندی اجتناب ناپذیر به خود گرفته است. در طول چند هزار سال تاریخ تمدن بشری صرفاً ۲۸۶ سال بدون جنگ و خونریزی بوده و کشورهای استعمارگر و قدرتمند به بهانه های مختلف موجب بروز جنگها، تخریب و غارت زیرساختهای تولیدی ، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، دفاعی و کشتار و آواره شدن انسانهای بیشماری گردیده اند به طوری که تنها در طول ۴۵ سال از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۹۰ میلادی فقط ۳ هفته بدون جنگ و خونریزی بوده است. گفتنی است که در دو دهه گذشته ده جنگ عمده در پیرامون حریم سرزمینی کشور ما از جمله جنگ اول و دوم خلیج فارس (۱۹۹۱ و ۲۰۰۳) جنگ ۷۹ روزه یوگسلاوی (۱۹۹۹) ، جنگ تحمیلی ۸ ساله ایران و عراق، جنگ افغانستان (۲۰۰۳)، جنگ ۳۳ روزه، لبنان و جنگهای ۲۲ روزه، ۸ روزه و ۵۰ روزه اخیر رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم و قهرمان غزه، جنگ تروریستی گروههای تکفیری داعش علیه دو کشور سوریه در (۴ ساله اخیر) و عراق در سال (۲۰۱۴) و جنگ یمن در سال جاری اتفاق افتاده و کماکان ادامه دارد و با شکل دهی مرموزانه و فریبکارانه گروه ائتلاف به رهبری آمریکا و کشورهای مرتجع منطقه به بهانه مقابله با تروریست، ماهیت پیچیده تری را به خود گرفته است.

علی ایحال با توجه به اجتناب ناپذیر بودن جنگها به عنوان یک پدیده اجتماعی پایدار، وقوع جنگها و منازعات دیگری در جهان اسلام براساس مطامع و اهداف استعمارگرانه و هژمونی سلطه گرایانه بلوک غرب دور از انتظار نبوده و بسیار محتمل می باشد، ضمن آنکه هیچ نشانه ای نیز از پایان قریب الوقوع جنگها و مناقشات و درگیریهای مسلحانه و سایر تهدیدات در قرن حاضر دیده نمی شود.

دشمنان قسم خورده جمهوری اسلامی ایران با وجود ناکامیهای پی در پی خود هیچگاه دست از کینه ورزی و عداوت برنداشته و هدفی جز نابودی حاکمیت ، استقلال، کیان و هویت ایرانی اسلامی را ندارند.

وظیفه خطیر و حیاتی ما در دنیای پر چالش مملو از منازعات و مناقشات ، مصون سازی کشور از طریق بالا بردن قدرت بازدارندگی ، ارتقاء پایداری و آستانه مقاومت ملی، مصون سازی و کاهش آسیب پذیری زیرساختهای (حیاتی، حساس و مهم) و تسهیل مدیریت بحران در برابر تهدیدات متنوع فراروی پیرامونی و فضای سرزمینی نظام جمهوری اسلامی ایران می باشد، اقدامات پدافند غیر عامل در این راستا نقش و جایگاهی حیاتی را در حفظ زیر ساخت ها و امنیت ملی کشور ایفا نموده و به عهده دارد.

واکاوی پدافند غیر عامل و ملاحظات قابل تعمق آن در یک نگاه

❖ تعریف پدافند غیر عامل

از نظر واژه شناسی، واژه پدافند از دو جزء (پد) و (افند) تشکیل شده است، در فرهنگ و ادب فارسی «پاد» یا «پد» پیشوندی است که به معانی ضد، متضاد بوده و هرگاه قبل از واژه ای قرار گیرد معنای آن را معکوس می نماید، واژه آفند نیز به مفهوم جنگ، جدال، تهاجم، حمله و پیکار است در این راستا پدافند که هم طراز با واژه «دفاع» میباشد شامل اقداماتی است که جهت مقابله با حمله و تهاجم دشمن انجام میشود که شامل انواع و اقسام اقدامات دفاعی از جمله «پدافند غیر عامل» و «پدافند عامل» میباشد در پدافند غیر عامل جهت مقابله با تهاجم و تهدیدات دشمن بدون استفاده از تسلیحات تهاجمی یا دفاعی و با استفاده از مجموعه ای از اقدامات و تمهیدات تدافعی، موجب کاهش آسیب پذیری تاسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی میگردد. در صورتی که در «پدافند عامل» جهت مقابله با تهاجم و تهدیدات دشمن و دفع تهدیدات وی از انواع و اقسام تسلیحات دفاعی نظیر توپ، موشک، تانک، هواپیماهای شکاری، بمب افکن، رزم ناو، زیردریایی و... استفاده میشود.

➤ کوتاه ترین تعریف پدافند غیر عامل، «دفاع بدون سلاح» می باشد.

➤ مجمع تشخیص مصلحت نظام در راستای سیاست های کلی نظام در سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور، پدافند غیر عامل را به شرح ذیل تعریف نموده است:
«مجموعه اقدام های غیرمسلحانه ای که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیتهای ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدها و اقدام های نظامی دشمن می شود.»

❖ حوزه مسئولیتی تهدیدات فراروی پدافند غیر عامل شامل چه موضوعاتی می باشد؟

➤ تهدیدات ذیربط پدافند غیر عامل شامل تهدیدات نظامی و تهدیدات سایبری، زیستی (انسان، دام، کشاورزی، مواد غذایی و دارویی، آب، محیط زیست و منابع طبیعی)، پرتوی، شیمیایی و اقتصادی می باشد که سیاستگذاری، هدایت و برنامه ریزی مقابله با تهدیدات یاد شده در ۴ قرارگاه های (پدافند سایبری، پدافند زیستی، پدافند پرتوی، پدافند شیمیایی و پدافند اقتصادی) تشکیلاتی سازمان پدافند غیر عامل کشور انجام می پذیرد، قرارگاههای یاد شده در سطوح استانی هم تشکیل شده و در حال فعالیت می باشند.

مقابله با تهدیدات طبیعی (زلزله، سیل، آتشفشان، خشکسالی، سرما و...) که جزء حوادث غیر مترقبه می باشند. در حوزه مسئولیتی سازمان مدیریت بحران کشور وابسته به وزارت کشور می باشد و در حوزه مسئولیتی سازمان پدافند غیر عامل کشور قرار نمی گیرند.

❖ سابقه تشکیل سازمان پدافند غیر عامل کشور و شرح کلی ساختاری، ماموریتی و مسئولیتی آن

- ◀ سازمان پدافند غیر عامل کشور در سال ۱۳۸۲ بر اساس فرمان مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) تشکیل گردید، در سال ۱۳۹۰ به دلیل اهمیت پدافند غیر عامل و لزوم ترویج فرهنگ پدافند غیر عامل در آحاد مردم و جامعه و همچنین فعال سازی توانایی های موجود در کشور و به میمنت سالروز صدور فرمان تشکیل کمیته (سازمان پدافند غیر عامل) هشتم آبان ماه هر سال به عنوان روز پدافند غیر عامل تعیین و این روز پس از تأیید مقام معظم رهبری در مورخ ۹۰/۰۸/۰۱ در تقویم کشوری درج و به کلیه وزارتخانه ها، دستگاهها و سازمان های نظامی و غیر نظامی ابلاغ گردید.
- ◀ برابر ماده (۱) اساسنامه سازمان پدافند غیر عامل کشور مورد تأیید مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) و مصوب ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان پدافند غیر عامل کشور، یک سازمان (نهاد) حاکمیتی (لشکری و کشوری) می باشد و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری همپراز با وزراء به لحاظ ساختاری (به مثابه یک نیرو) بوده و در تابعیت ستاد کل نیروهای مسلح و در چهارچوب و در جهت تحقق تدابیر منویات و سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری، قوانین نیروهای مسلح و سایر قوانین و مقررات مربوط کشور اداره می گردد.
- ◀ رئیس سازمان به عنوان بالاترین مقام اجرایی و نماینده قانونی سازمان بنا به پیشنهاد رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و با توسعه و با حکم مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا منصوب می گردد.
- ◀ محل استقرار اصلی سازمان در تهران و شعب اصلی آن در مراکز استان ها می باشد و برای انجام مأموریت های خود نسبت به تشکیل ساختارها و واحدهای سازمانی مشابه و همپراز مورد نیاز در استان ها و دستگاه های اجرایی اقدام می نماید.
- ◀ برابر ماده (۶) اساسنامه سازمان، مأموریت آن شامل سیاست گذاری، برنامه ریزی، هدایت، سازماندهی، نظارت و اجرای موضوع پدافند غیر عامل و دفاع غیر نظامی در چهارچوب و در جهت تحقق سیاست های ابلاغی و فرامین حضرت امام خامنه ای و قوانین موضوعی کشور از طریق فرهنگ سازی و آموزش عمومی و تخصصی، آمادگی و ارتقاء مقاومت ملی، پایش تهدیدات، طبقه بندی و سطح بندی مراکز و حوزه ها، کاهش آسیب پذیری ها، نهادینه سازی اصول، الزامات و ملاحظات فنی مهندسی پدافند غیر عامل در ذات طرح و پروژه های ملی، استانی موضوعی کشور،

تسهیل مدیریت بحرانو تداوم کارکردهای ضروری کشور، صیانت و کمک به اداره مردم در راستای مصون سازی کشور در برابر انواع تهدیدات می باشد.

◀ برابر ماده (۷) اساسنامه، ارکان سازمان شامل کمیته دائمی (شورای عالی)، رئیس سازمان و کمیته پدافند غیر عامل و دستگاه های اجرایی و استان های کشور می باشد.

◀ بر اساس ماده (۸) اساسنامه، کمیته دائمی متشکل از رئیس ستاد کل نیروهای مسلح به عنوان رئیس رئیس سازمان پدافند غیذ عامل به عنوان دبیر و وزیر (کشور، دفاع) و معاون برنامه ریزی و نظارت بر اجرای ریاست جمهوری و رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی و یکی از معاونین ستاد کل نیروهای مسلح تشکیل می شود و مصوبات آنها با ابلاغ دبیر کمیته دائمی در همه دستگاه های اجرایی لازم الاجرا می باشد.

◀ پدافند غیر عامل موضوعی کلان و فراگیر و مرتبط با عرصه های متنوع مالی، اقتصادی، تولیدی، صنایع، ارتباطات و فناوری اطلاعات، رسانه ها، انرژی، امنیت غذایی، زیست، حمل و نقل، دفاعی و... می باشد.

◀ وظایف عملیاتی سازمان پدافند غیر عامل کشور شامل موارد زیر می گردد.

۱. سازماندهی، طرح ریزی، هدایت و راهبری عملیات پدافندی مقابله با تهدیدات نوین دشمن.
۲. هدایت و راهبری مقابله با تهدیدات نوین (سایبری، زیستی، پرتوی، شیمیایی، اقتصادی) با تشکیل و سازماندهی قرارگاه های پدافند غیر عامل در موضوعات مرتبط با تهدید.
۳. هدایت و راهبری و مدیریت و منترل سامانه های مرتبط با پدافند غیر عامل کشور در برابر تهدیدات نوین
۴. ارتقاء آمادگی دستگاه های اجرایی برای تداوم چرخه تولید و خدماتدر مقابله با انواع تهدیدات
۵. بکارگیری ظرفیت ها و منابع کشور در حوزه های مختلف برای انجام تهدیداتلازم پدافند غیر عامل
۶. فرهنگ سازی و آماده سازی دستگاه های اجرایی و استان های کشور برای کمک و اداره و هدایت مردم در

شرایط بحرانی

◀ مسئولیت پدافند غیر عامل در دستگاه های اجرایی به عهده رئیس دستگاه اجرایی و در استان ها به عهده استانداران می باشد.

◀ حوزه فعالیت سازمان پدافند غیر عامل کشور ، شامل دستگاه های اجرایی، بخش خصوصی نهادهای عمومی غیر دولتی و مردم نهاد، سازمان های کشوری و لشکری می باشد؛ توضیح اینکه در چهارچوب دیپلماسی دفاعی کشور، خدمات پدافند غیر عامل با تصویب کمیته دائمی قابل تسری به سایر کشورها خواهد بود.

❖ قلمرو اقدامات پدافند غیر عامل شامل چه مراکز و زیرساختهایی می گردد؟

انجام اقدامات پدافند غیر عامل برابر قوانین مصوب، شامل کلیه مراکز و زیرساختهای حیاتی، حساس و مهم (احداث شده، در حال بهره برداری، در حال احداث و توسعه آتی) می باشد. که میبایست با اتخاذ تدابیر و برنامه ریزی های لازم توسط مسئولین دستگاهها، سازمانها و مراکز مربوطه انجام پذیرد.

❖ اصول پدافند غیر عامل شامل چه مواردی می باشد؟

پدافند غیر عامل دارای اصولی از قبیل مکان یابی و انتخاب عرصه های ایمن در جغرافیای کشور، ایجاد پراکندگی و تمرکززدایی در توزیع عملکردها، مقاوم سازی و ایجاد استحکامات امن دفاعی و پناهگاهی، اقدامات فریب، استتار و نامرئی سازی، کوچک سازی، اعلام هشدار و خبر اولیه، چند منظوره سازی، متنوع سازی منابع، عمق بخشی لایه های دفاعی، جابجایی و تحرک، صیانت از مردم و سرمایه انسانی و... می باشد. تمامی موارد یاد شده دارای ماهیت غیر عاملی می باشد، بدین مفهوم که بدون استفاده از سلاح، میزان آسیب پذیری (نیروی انسانی، تاسیسات و تجهیزات) را کاهش می دهد برای مثال، در پراکندگی و تمرکز زدایی به جای احداث یک نیروگاه بزرگ ۲۵۰۰ مگاواتی در یک شهر، ۱۰ نیروگاه کوچکتر با ظرفیت ۲۵۰ مگاواتی احداث و آن را در فضای سرزمینی یک استان در چند شهر توزیع و پراکنده می گردد، در این اقدام بدون آنکه از تسلیحات خاصی برای دفاع از نیروگاه حجیم و بزرگ ۲۵۰۰ مگاواتی استفاده نماییم به صورت غیر عاملی با ایجاد پراکندگی میزان آسیب پذیری نیروگاهها کاهش داده میشود. ضمن اینکه این اقدام موجب تحمیل هزینه بیشتر به دشمن، سخت نمودن دسترسی وی به این مراکز و در نتیجه موجب افزایش بازدارندگی در آنها می گردد.

هم پوشانی دفاع عامل (دفاع با سلاح) و دفاع غیر عامل (دفاع بدون سلاح) یک اصل قابل توجه می باشد زیرا دفاع غیر عامل مکمل دفاع عامل و بالعکس دفاع غیر عامل مکمل دفاع عامل می باشد.

مصدق عینی هم پوشانی پدافند غیر عامل و پدافند عامل در جنگ نابرابر ۵۱ روزه اخیر رژیم صهیونیستی جنایتکار کودک کش، استفاده توأمان مردم غزه از تونل های زیر زمینی دفاعی امن پرتاب موشک بوده است که با استقامت و پایداری کم نظیر دلاورانه مردم غزه، موجب استمرار توانائی پرتاب موشک به اهداف و مراکز متعدد دشمن تا آخرین روز های پایان جنگ و تحمیل خواسته های مردم قهرمان غزه به دشمن تا بُن دندان مسلح و تحمیل شکست به وی بوده است.

- ◀ پدافند غیر عامل مکمل پدافند ملی و همه جانبه کشور، صلح آمیز ترین و اثر بخش ترین روش دفاعی است که کاهش آسیب پذیری زیر ساخت های ملی و مراکز حیاتی، حساس و مهم و پایداری ملی را به دنبال دارد و با سیاستهای تنش زدایی تطابق دارد.
- ◀ پدافند غیر عامل یک اصل است برای همیشه و ربطی به دور یا نزدیک بودن تهدیدات ندارد بنابراین براساس تدابیر مقام معظم رهبری (مدظله العالی) اگر در همه ی مراحل این احساس حضور می باشد انشا... این کار بزرگ پدافند غیر عامل به بهترین وجهی پیش خواهد رفت.

❖ آموزش و فرهنگ سازی

- در راستای فرهنگ سازی و اجرای آموزشهای عمومی و تخصصی پدافند غیر عامل و تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز، اقدامات قابل توجهی به شرح ذیل انجام گرفته است:
- ◀ تاسیس و راه اندازی ۴ دانشکده و پژوهشکده پدافند غیر عامل در دانشگاه های معین (دانشگاه صنعتی مالک اشتر، دانشگاه امام حسین^(ع)، دانشگاه علوم و فنون فراهی و دانشگاه دفاع ملی) با ۱۴ گرایش تخصصی در مقطع کارشناسی ارشد و ۴ گرایش تخصصی مدیریت راهبردی پدافند غیر عامل و دفاع سایبری در مقطع دکترا.
- ◀ فارغ التحصیلی (۳۲۰) نفر در گرایشهای مختلف مقطع کارشناسی ارشد و ۴۰ نفر در مقطع تحصیلی دوره دکتری
- ◀ تعداد (۱۳۰۰) نفر دانشجویان در حال تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد.
- ◀ تأسیس و راه اندازی مرکز مطالعات راهبردی پدافند غیر عامل در سال ۱۳۹۰.
- ◀ طراحی، برنامه ریزی و اجرای آموزشهای عمومی، تخصصی، تربیت مربی و تشکیل کارگاههای آموزشی جهت آخرین آمار به روز یاد شده از آقای تارپوردی معاونت آموزش اخذ شود، هزار نفر از مدیران و کارشناسان سطوح عالی، میانی، اجرایی در سطوح وزارتخانه ای و استانی.

فراز هایی از رهنمود های مقام معظم رهبری

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) با عنایت به اهمیت پدافند غیر عامل در ارتقاء امنیت ملی، رهنمود های عدیده ای را به مناسبت های مختلف ارائه فرموده اند که به جهت اختصار چند مورد آن بیان می گردد:

◀ دفاع جزئی از هویت یک ملت زنده است، هر ملتی که نتواند از خود دفاع بکند زنده نیست، هر ملتی هم که به فکر دفاع از خود نباشد و خود را آماده نکند در واقع زنده نیست، هر ملتی که اهمیت دفاع را درک نکند به یک معنا زنده نیست، ما نمی توانیم چشم و قدرت تحلیل داشته باشیم، توطئه عمیق عناد آمیز استکبار علیه اسلام و انقلاب و نظام اسلامی را ببینیم در عین حال به فکر دفاع نباشیم. (۶۸/۸/۲۹)

◀ شایسته است که همه طرح های بزرگ ملی از لحاظ ارتباط با وضعیت دفاعی کشور در آن مورد توجه قرار گیرد، اگر ما بخواهیم جاده، پل، سد، نیروگاه و فرودگاه بین المللی بسازیم باید بررسی شود که این کار از نقطه نظر دفاعی در چه وضعیتی قرار می گیرد.

◀ پدافند غیر عامل باید همانند شعله ای بلند شود (۸۲/۹/۶)

◀ هر چه سازمان ها در دفاع غیر عامل کار کنند تا وقتی که همه موارد که رؤس آن مشخص شده است امن نشود، کافی نیست (۸۴/۱۱/۲۷)

◀ امروز اهمیت پدافند غیر عامل قاعدتاً برای مسئولین بایست شناخته شده باشد، اهتمام شما کارها را پیش می برد. (۸۵/۱۲/۹)

◀ موضوع را قبلاً هم ابلاغ کرده ام و الان هم تأکید می کنم که باید تدابیر کار ساز در باب پدافند غیر عامل را عملی کنید، دوم اینکه کشور باید بتواند اراده تعرض دیگران را خنثی کند یعنی از تحقق این تهدید پیشگیری کند و این هم به اقتدار نظامی بر می گردد. (۸۵/۱۲/۲۳)

◀ تا این دشمن وجود دارد، تهدید هست و تا تهدید هست، فکر و آمادگی دفاعی باید باشد.

◀ به دولت جمهوری اسلامی اعلام گردد من بعد کلیه وزارتخانه ها و سازمان ها موظف گردند در اعتبارات عمرانی پروژه های حساس و مهم، اعتبار مورد نیاز دفاع غیر عامل را منظور نمایند. (۸۶/۷/۱۵)

◀ وقتی این ملت تصمیم دارد که حرف زور را از هیچکدام از قلدر ها و سرگردنه بگیر های مسلح دنیا به گوش نگیرد پس باید خودمان را آماده دفاع کنیم.

◀ پدافند غیر عامل مثل مصونیت سازی بدن انسان است، از درون ما را مصون می کند معنایش این است که ولو دشمن تهاجمی بکند و زحمتی هم بکشد و ضرب و زوری هم بزند اثری نخواهد کرد این پدافند غیر عامل نتیجه اش این است. (۹۱/۸/۷)

◀ پدافند غیر عامل یک اصل خواهد بود برای همیشه نه یک مقطع خاص،... مسئله یک مسئله مستمر همیشگی است ببینید چقدر مهم است که ما این حالت را در کل پیکره کشور و جامعه و دستگاه های مختلف بوجود بیاوریم. کاری کنید که همت ما فقط معطوف به این نباشد که دشمن را منصرف کنیم یا برای مقابله خودمان را آماده نکنیم ، نه، کاری کنیم که مصونیت را در خودمان بوجود بیاوریم این با پدافند غیر عامل تحقق پیدا می کند ، بنابراین مسئله، مسئله بسیار مهمی است که بایستی راه بیافتد. (۹۱/۸/۷)

- ◀ همه همت ما باید به این باشد که آن چنان ساخت درونی را مستحکم کنیم که دشمن احساس کند هر تیغی وارد بیاورد تیغش کند و به ضرر خودش تمام خواهد شد و هر گلوله ای بزند به طرف خودش کمانه خواهد شد.
- ◀ ما نمی توانیم چشم و قدرت تحلیل داشته باشیم، توطئه عمیق عناد آمیز استکبار علیه اسلام و انقلاب و نظام اسلامی را ببینیم و در عین حال به فکر دفاع نباشیم.
- ◀ ایستادگی تان را ادامه بدهید، بدانید هیچ ملتی جز به وسیله ایستادگی و مبارزه نمی تواند شرف خود و هویت خود و استقلال خود را بدست بیاورد.
- ◀ وقتی بنیه کشور قوی باشد، تأثیرات خصمانه دشمنان به حداقل می رسد.
- ◀ دشمن را از لحاظ دشمنی باید به حساب آورد، یعنی مقابل او، او را تحق نشمرد و در برابرش آماده بود و دفاع کرد.

اسناد بالادستی و الزامات قانونی پدافند غیر عامل

با تشکیل سازمان پدافند غیر عامل کشور در سال ۱۳۸۲، و اقدام و پیگیری های لازم و مستمر خلاءهای قانونی موجود، به تدریج توسط مجلس شورای اسلامی با درج چندین ماده قانونی در حوزه پدافند غیر عامل در برنامه های پنج ساله چهارم و پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و سیاست های کلی نظام (توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام) به شرح ذیل وضع گردید، توضیح اینکه با عنایت به اهمیت پدافند غیر عامل و نقش و جایگاه آن در افزایش اقتدار و امنیت ملی و حفظ زیر ساخت های حیاتی، حساس و مهم و اداره کشور در شرایط بحران ناشی از جنگ و سیال بودن و تغییر سریع ماهیت تهدیدات فراروی، خلأهای موجود قانونی می بایست همواره مورد توجه مسئولین محترم مجلس شورای اسلامی، دولت محترم و مجمع تشخیص مصلحت نظام قرار گرفته و با طرح و تدوین قوانین جامع، سازمان پدافند غیر عامل کشور را کماکان در محقق سازی اهداف، راهبردها و سیاست های تعریف شده یاری و حمایت نمایند.

❖ اهم قوانین بالا دستی موجود به شرح ذیل می باشند:

- ۱- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۲- چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴
- ۳- سیاست های کلی نظام در حوزه خود کفایی دفاعی و امنیتی
- ۴- بند ۱۱ ماده ۱۲۱ قانون برنامه ۵ ساله چهارم توسعه جمهوری اسلامی ایران
- ۵- مواد ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۱ (بند ک)، ۲۱۵ و ۲۳۱ قانون برنامه ۵ ساله توسعه جمهوری اسلامی ایران
- ۶- بند ۱۰ ماده (۱) سند ملی آمایش سرزمین
- ۷- اساسنامه سازمان پدافند غیر عامل کشور
- ۸- سیاست های کلی نظام در حوزه پدافند غیر عامل (مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام)

شامل ۱۳ بند:

- ۱- تاکید بر پدافند غیر عامل که عبارت است از مجموعه اقدامات غیر مسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می گردد.
- ۲- رعایت اصول و ضوابط پدافند غیر عامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده سازی، یا تجمیع حسب مورد، حساسیت زدایی، اختفاء، استتار، فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت بویژه در طرح های آمایش سرزمینی و طرح های توسعه آینده کشور.
- ۳- طبقه بندی مراکز، اماکن و تاسیسات حائز اهمیت به حیاتی، حساس و مهم و روزآمد کردن آن در صورت لزوم.
- ۴- تهیه و اجرای طرح های پدافند غیر عامل (با رعایت اصل هزینه- فایده) در مورد مراکز، اماکن و تاسیسات حائز اهمیت (نظامی و غیر نظامی) موجود و در دست اجراء بر اساس اولویت بندی و امکانات حدائر تا پایان برنامه ششم و تامین اعتبار مورد نیاز.
- ۵- تهیه طرح جامع پدافند غیر عامل در برابر سلاح های غیر متعارف نظیر هسته ای، میکروبی و شیمیایی.
- ۶- دو یا چند منظور کردن مستحدثات، تاسیسات و شبکه های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره گیری پدافندی از طرح های عمرانی و بویژه در مناطق مرزی و حساس کشور.
- ۷- فرهنگ سازی و آموزش عمومی در زمینه به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیر عامل کشور در بخش دولتی و غیر دولتی، پیش بینی مواد درسی در سطوح مختلف آموزشی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیر عامل.
- ۸- رعایت طبقه بندی اطلاعات طرح های پدافند غیر عامل.

۹- ممانعت از ایجاد تاسیسات پر خطر در مراکز جمعیتی و بیرون بردن این گونه تاسیسات از شهرها و پیش بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تاسیساتی که وجود آنها الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تاسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم.

۱۰- حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط مورد نیاز کشور در پدافند غیر عامل با تاکید بر طراحی و تولید داخلی.

۱۱- به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیر عامل در مقابله با تهدیدات نرم افزاری و الکترونیکی و سایر تهدیدات جدید دشمن به منظور حفظ و صیانت شبکه های اطلاع رسانی، مخابراتی و رایانه ای.

۱۲- پیش بینی ساز و کار لازم برای تهیه طرح های مشترک ایمن سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرح ها و برنامه ها و مدیریت نهادهای مسئول، در دو حوزه پدافند غیر عامل و حوادث غیر مترقبه در جهت هم افزایی و کاهش هزینه ها.

۱۳- ایجاد مرکزی برای تدوین، طراحی، برنامه ریزی و تصویب اصول و ضوابط، استانداردها، معیارها، مقررات و آیین نامه های فنی پدافند غیر عامل و پیگیری و نظارت بر اعمال آنها.

❖ وضعیت پدافند غیر عامل کشور چگونه می باشد؟

در پرتو هدایت و رهنمودهای مستمر حکیمانه مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و مساعدت و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح ج.ا.ا. و برنامه ریزی، تلاش و تدبیر مسئولین، مدیران، کارشناسان و کارکنان سازمان پدافند غیر عامل کشور و همکاری وزارت خانه ها و دستگاه های اجرایی و استانی و حمایت های قوه مجریه، پدافند غیر عامل کشور ضمن عبور از گردنه های سخت و بعضاً دشوار، نسبت به گذشته، شاهد اقدامات و تحولات مهم و پیشرفت و نوآوری قابل توجهی در کاهش آسیب پذیری زیر ساخت های ملی و مراکز حیاتی، حساس و مهم کشور، ارتقاء پایداری ملی، تسهیل مدیریت بحران و ایجاد بازدارندگی در برابر تهدیدات فراروی گردیده است که به هیچ وجه به آن راضی و قانع نبوده و نسبت به آینده تا مصونیت سازی مجموعه پیکره کشور، خود را موظف و متعهد به برداشتن گام های تکمیلی مستمری تا حصول اهداف راهبردی، عملیاتی و اجرایی پدافند غیر عامل می دانیم.